

Wp 13

Working Papers in Hungarian Sociolinguistics
No. 4, February 1998

**MANUAL OF THE BUDAPEST
SOCIOLINGUISTIC INTERVIEW
DATA**

COMPILED BY TAMÁS VÁRADI

Linguistics Institute, Hungarian Academy of Sciences
H-1250 Budapest, P.O.Box 19., Hungary

MTA Nyelvtudományi Intézet Könyvtára

0000342

Working Papers in Hungarian Sociolinguistics
No. 4, February 1998

**MANUAL OF THE BUDAPEST
SOCIOLINGUISTIC INTERVIEW
DATA**

COMPILED BY TAMÁS VÁRADI

Linguistics Institute, Hungarian Academy of Sciences
H-1250 Budapest, P.O.Box 19., Hungary

ACKNOWLEDGEMENT

The publication of this working paper has been supported by grant
T 025997 of Országos Tudományos Kutatási Alap.

ISSN 1418-2823

ISBN 963 9074 10 1

Wp 13

A Nyelvtudományi Intézet
Könyvtára

Leletári szám:

27 342 / 98

Contents

Preface	1
1 The itemised data in sequence	3
1.1 Overview of tasks	3
1.2 Oral sentence completion I (VL1)	4
1.3 Oral sentence completion II (VL2)	11
1.4 Reading: "Jóska barátom ..." (O1)	18
1.4.1 The text of the passage	18
1.4.2 The list of items	18
1.5 Reading: "Meghirdettem ..." (O2)	21
1.5.1 The text of the passage	21
1.5.2 The list of items	21
1.6 Reading: Minimal pairs (VL3)	24
1.7 Judgement: "Same or different?" (AK1)	30
1.8 Word list (VL4)	34
1.8.1 Contents of the cards	34
1.8.2 The words with variants	35
1.9 Reading: "A hatodik óra ..." (O3)	44
1.9.1 The text of the passage	44
1.9.2 The list of items	44
1.10 Judgment: "Which is correct?" (AK2)	50
1.11 Reading: "Pista, bonts fel ..." (O4)	54
1.11.1 The text of the passage	54
1.11.2 The list of items	54
1.12 Reading: "Felmerült a gyanú ..." (O5)	59
1.12.1 The text of the passage	59
1.12.2 The list of items	59
1.13 Judgement: "How do YOU say it?" (AK3)	64
1.14 Reading: "Ezerszer megmondtam ..." (O6)	68
1.14.1 The text of the passage	68
1.14.2 The list of items	68
1.15 Word elicitation (VL5)	73

Contents

1.16	Reading: "Hol van a fésű ..." (O7)	79
1.16.1	The text of the passage	79
1.16.2	The list of items	79
1.17	Sentence completion (VL6)	83
1.18	The reporter's test (RIP)	86
1.19	Demográfia (DEM)	88
1.19.1	Demográfia	88
1.20	The staple remover test (KIS)	89
2	The conversation modules	93
2.1	The use of conversation modules	93
2.2	Personal background (BIO)	93
2.3	Games (JÁT)	94
2.4	Childhood (GYE)	94
2.5	Fights, scuffles (VER)	94
2.6	Dating (SZE)	95
2.7	Marriage (HÁZ)	95
2.8	Danger of death (HAL) XX	95
2.9	Fear (FÉL)	95
2.10	Dreams (ÁLM)	95
2.11	Family (CSA)	95
2.12	Religion (VAL) XX	96
2.13	Friendship (BAR)	96
2.14	Street crime (BŰN)	96
2.15	School (ISK)	96
2.16	Jobs, employment (MUN) XX	96
2.17	Abortion (ABO) XX	97
2.18	Nuclear plants (ATO)	97
2.19	Leisure time (SZI) XX	97
2.20	Jokes (HUM)	97
2.21	Ethnic minorities (ETN) XX	97
2.22	Language (NYE)	98
2.23	Informant's choice	99

Preface

The present volume aims to provide a comprehensive account of the data collected in the Budapest Sociolinguistic Interview. It forms part of a recent series of publications documenting the BSI project. Kontra – Váradi 1997 focusses on the linguistic rationale and the methodology, Váradi 1998 discusses the way the data were computationally processed, whereas the present volume lists the full contents of the interview.

The BSI interview involved several types of tasks ranging from oral sentence completion to guided conversation. The wide variety of tasks yielded two kinds of data. One, which involved a set of predefined sociolinguistic variables, was administered with the help of index cards. Such data were itemized and numerically coded. The other type of data came from guided conversations. The present work breaks down into two chapters following the structure of the BSI interview data.

Chapter One lists the itemized data in the order that they were elicited. Each task is printed in separate sections with introductory comments containing the instructions to the informants and field workers. The reading passages are also displayed in the form that they were administered to the informants.

Chapter Two contains a full repertoire of conversation modules that field workers could choose to introduce. As explained in section 2.1, the actual choice and sequencing of these modules were left to the discretion of the field workers with the following important restrictions. (1) There was a set of obligatory modules that they had to introduce with every informant (some modules even had to be introduced with the introductory wording repeated verbatim). (2) The field workers could use the modules in any sequence but they were strictly instructed to avoid abrupt shifts of topic.

It is hoped that this detailed publication of the full BSI data both on paper and in electronic form¹ will prove a useful compendium to research utilizing this unique resource of Hungarian sociolinguistics.

February 1998

Tamás Váradi

¹See the BSI homepage at www.nytud.hu/buszi/

References

Kontra, Miklós & Tamás Váradi. 1997. *The Budapest Sociolinguistic Interview: Version 3*. Working Papers in Hungarian Sociolinguistics No. 2, December 1997. Linguistics Institute, Hungarian Academy of Sciences, Budapest.

Váradi, Tamás. 1998. *From cards to computer files: Processing the data of The Budapest Sociolinguistic Interview*. Working Papers in Hungarian Sociolinguistics No. 3, January 1998. Linguistics Institute, Hungarian Academy of Sciences, Budapest.

1 The itemised data in sequence

1.1 Overview of tasks

Table 1.1 displays the list of tasks and the items that were derived from them.

Code	Begin	End	Task
VL1	10	470	Oral sentence completion I
VL2	480	930	Oral sentence completion II
O1L	940	1100	Reading: "Jóska barátom ..." (slow)
O1G	1110	1270	Reading: "Jóska barátom ..." (fast)
O2L	1280	1450	Reading: "Meghirdettem ..." (slow)
O2G	1460	1630	Reading: "Meghirdettem ..." (fast)
VL3	1640	1950	Minimal pairs
AK1	1960	2160	Judgement: "Same or different?"
VL4	2170	2770	Word list
O3L	2780	3150	Reading: "A hatodik óra ..." (slow)
O3G	3160	3530	Reading: "A hatodik óra ..." (fast)
AK2	3540	3740	Judgement: "Which is correct?"
O4L	3750	4020	Reading: "Pista, bonts fel ..." (slow)
O4G	4030	4300	Reading: "Pista, bonts fel ..." (fast)
O5L	4310	4630	Reading: "Felmerült a gyanú ..." (slow)
O5G	4640	4960	Reading: "Felmerült a gyanú ..." (fast)
AK3	4970	5170	Judgement: "How do YOU say it?"
O6L	5180	5440	Reading: "Ezerszer megmondtam ..." (slow)
O6G	5450	5710	Reading: "Ezerszer megmondtam ..." (fast)
VL5	5720	6050	Word elicitation
O7L	6060	6280	Reading: "Hol van a fésű? ..." (slow)
O7L	6290	6510	Reading: "Hol van a fésű? ..." (fast)
VL6	6520	6680	Sentence completion
RIP	6690	6740	The reporter's test
DEM	6750	6750	"Demográfia"
KIS	6760	6920	The staple remover test

Table 1.1: Breakdown of items by tests

1.2 Oral sentence completion I (VL1)

Instruction to informants:

Please read out the sentence on the card by inserting the word in the bottom right corner. For example

Én tegnap nem ... eleget ALSZIK

- 10 **Ebben a ... jól nézel ki.** FARMER
1 ebben
2 ebbe
- 20 **Ebben a ... jól nézel ki.** FARMER
1 farmerben
2 farmerbe
3 farmerban
4 farmerba
- 30 **... igazad van, mint legtöbbször.** TERMÉSZET
1 természetesen
2 természetes hogy
3 természetesen hogy
4 természetesen
5 természetes hogy
6 természetesen hogy
7 természetes
8 természetesen hogy
- 40 **Mari ... egy ingemet tegnap.** KIMOS
1 kimosta
2 kimosott
- 50 **... az előírásoktól mentes, önálló és egyéni tanári munka mindannyiunk hasznára!** VIRÁGZIK
1 virágozzék
2 virágozzon

- 60 A találkozóra mi is szeretettel ... minden osztálytársunkat. VÁR
1 várunk
2 várjuk
- 70 Képzeld, megyek az ..., és útközben meglátom, hogy ég az épület. ISKOLA
1 iskolában
2 iskolába
- 80 Nem szükséges, hogy mindenki ... a levesből. ESZIK
1 egyék
2 egyen
- 90 A főnökkel én is ... amikor kell. VITATKOZIK
1 vitatkozok
2 vitatkozom
- 100 Annak a ... elveszett az erdőben a pénze. FÉRFI
1 férfinak
2 férfinek
- 110 Annak a ... elveszett az erdőben a pénze. FÉRFI
1 pénze
2 pэндze
- 120 Ha jobban megfizetnének, ... én jobban is dolgozni. TUD
1 tudnék
2 tudnák
- 130 Ha jobban megfizetnének, ... én jobban is dolgozni. TUD
1 dolgozni
2 do<:><l>gozni

1 *The itemised data in sequence*

- 140 **Nem tudom, hogy ... már a vendég.** MEGJÖN
1 megjött-e
2 megjön-e
3 meg fog-e jönni
4 meg-e jött
5 meg-e jön
6 meg-e fog jönni
7 megjött már
- 150 **Ebben a ... állandóan hideg van.** SZOBA
1 ebben
2 ebbe
- 160 **Ebben a ... állandóan hideg van.** SZOBA
1 szobában
2 szobába
- 170 **Versenyúszó vagyok, naponta kétszer ...** EDZ
1 edzek
2 edzem
- 180 **... járni nem olyan feltűnő, mint szmokingban.** FARMER
1 farmerben
2 farmerbe
3 farmerban
4 farmerba
- 190 **... járni nem olyan feltűnő, mint szmokingban.** FARMER
1 feltűnő
2 föltűnő
- 200 **... járni nem olyan feltűnő, mint szmokingban.** FARMER
1 szmokingban
2 szmokingba

- 210 Kérem, ... úgy, hogy ne kelljen a gyerekek előtt szégyenkeznünk. VISELKEDIK
1 viselkedjék
2 viselkedjen
- 220 Kérem, ... úgy, hogy ne kelljen a gyerekek előtt szégyenkeznünk. VISELKEDIK
1 kelljen
2 kejjjen
- 230 Éva mindig reggel kilenckor ... a boltot, és este hatkor zárja be. NYIT
1 nyitja
2 nyissa
- 240 Éva mindig reggel kilenckor ... a boltot, és este hatkor zárja be. NYIT
1 boltot
2 bo<:><l>tot
- 250 Tegnap Péter ... minden könyvemet az antikváriumba. ELVISZ
1 elvitte
2 elvitt
- 260 Tegnap Péter ... minden könyvemet az antikváriumba. ELVISZ
1 antikváriumba
2 antikváriumban
- 270 ... nincs semmi, amit a gyerek nem olvashat. EZ
1 ezben
2 ebben

1 *The itemised data in sequence*

- 280 **Ha nem lenne semmi enivaló itthon,
akkor én se ... semmit.** ESZIK
1 se
2 sem
- 290 **Ha nem lenne semmi enivaló itthon,
akkor én se ... semmit.** ESZIK
1 ennék
2 enném
- 300 **Én se ... ebéd után, pedig szeretnék.** ALHAT
1 se
2 sem
- 310 **Én se ... ebéd után, pedig szeretnék.** ALHAT
1 alhatok
2 alhatom
- 320 **Abban a ... nem mehetsz színházba.** FARMER
1 abban
2 abba
- 330 **Abban a ... nem mehetsz színházba.** FARMER
1 farmerban
2 farmerba
3 farmerben
4 farmerbe
- 340 **Abban a ... nem mehetsz színházba.** FARMER
1 színházba (hosszú í)
2 színházba (rövid í)
- 350 **... hogy igazad van mindenben.** TERMÉSZET
1 természetes hogy
2 természetes hogy

- 3 természetesen hogy
4 természetesen hogy
- 360 ... hogy igazad van mindenben. TERMÉSZET
1 mindenben
2 mindenbe
- 370 És akkor bejött ebbe a ..., és jelentkezett injekcióra. SZOBA
1 szobában
2 szobába
- 380 És akkor bejött ebbe a ..., és jelentkezett injekcióra. SZOBA
1 jelentkezett
2 jelenkezett
- 390 És akkor bejött ebbe a ..., és jelentkezett injekcióra. SZOBA
1 in-jekcióra
2 inyekcióra
3 inekcióra
- 400 Zoli minden könyvemet ... tegnap. ELVISZ
1 elvitt
2 elvitte
- 410 Mi hatra jövünk, ti hányra ... ? JÖN
1 jöttök
2 jösztek
- 420 Én ritkán ... reggel hatnál tovább. ALSZIK
1 alszok
2 alszom

1 *The itemised data in sequence*

- 430 **Ennek a ... nincs ma szerencséje.** FÉRFI
1 férfinak
2 férfinak
- 440 **... én szorgalmasabb is lenni, ha akarnék.** TUD
1 tudnék
2 tudnák
- 450 **... én szorgalmasabb is lenni, ha akarnék.** TUD
1 akarnék
2 akarnák
- 460 **A: Hová tetted a biciklit?**
B: Kiraktam a KERT
1 kertben
2 kertbe
- 470 **Ha adnál neki, Pista is ... a gulyásból.** ESZIK
1 ennék
2 enne

1.3 Oral sentence completion II (VL2)

Instruction to informants:

same as in section 1.2 on p. 4

- 480 Ennek a lakásnak két utcára néző ... van. ABLAK
1 ablaka
2 ablakja
- 490 Sajnos nekem is el kell ... – mondta a tanító. MEGY
1 mennem
2 menni
- 500 Sajnos nekem is el kell ... – mondta a tanító. MEGY
1 tanító (hosszú í)
2 tanító (rövid í)
- 510 Kisfiam, ne menj arra, az a szomszéd SZŐLŐ
1 szőlője
2 szőleje
- 520 ... meg szépen a levest! – mondta Kati a kislányának. ESZIK
1 egyed
2 edd
- 530 Te is ... egy kicsit odébb, ha tudsz! MEGY
1 menj
2 menjél
- 540 Te is ... egy kicsit odébb, ha tudsz! MEGY
1 odébb
2 odább

- 550 Grapefruit juice-t mostanában én se . . . , de kólát igen. ISZIK
- 1 grapefruit
 - 2 grepfruit
 - 3 grepfrújt
 - 4 grepfrút
 - 5 grépfruit
 - 6 grépfruit
 - 7 grépfrújt
 - 8 grépfruit
- 560 Grapefruit juice-t mostanában én se . . . , de kólát igen. ISZIK
- 1 juicet
 - 2 dzsúsz
 - 3 dzsuszt
 - 4 dzsúzt
 - 5 dzsuzt
 - 6 juicét
- 570 Grapefruit juice-t mostanában én se . . . , de kólát igen. ISZIK
- 1 se
 - 2 sem
- 580 Grapefruit juice-t mostanában én se . . . , de kólát igen. ISZIK
- 1 iszok
 - 2 iszom
- 590 . . . lenni a mai rendszerben is előnyösebb,
mint nőnek lenni. FÉRFI
- 1 férfinek
 - 2 férfinak
- 600 – Nem engedhetjük meg, hogy itt mindenki
úgy . . . , ahogy akar – mondta Jenő bá,
és rávágott öklével az asztalra. VISELKEDIK
- 1 viselkedjék
 - 2 viselkedjen

- 610 Azt akarom, hogy ő ... ki az ajtót. NYIT
1 nyissa
2 nyitja
- 620 A szomszédoknak szép virágai vannak, igen büszke is a kertjére. A múltkor észrevette, hogy bámulom a virágait, s így szólt: Tetszenek, ugye? A maga kertje is lehetne ilyen. Tőlem vegyen virághagymát, ha azt akarja, hogy az a kert is ilyen szépen ... VIRÁGZIK
1 virágozzék
2 virágozzon
- 630 A találkozóra minden régi osztálytársunkat mi is szeretettel VÁR
1 várjuk
2 várunk
- 640 Történetünk Európában, annak is egy furcsa vidékén, a Tiszántúlon, akár ... is játszódhatna. DEBRECEN
1 Európában
2 Európába
- 650 Történetünk Európában, annak is egy furcsa vidékén, a Tiszántúlon, akár ... is játszódhatna. DEBRECEN
1 Debrecenben
2 Debrecenbe
- 660 Miért akarod, hogy én is ..., ha egyszer nincs kedvem enni? ESZIK
1 miért
2 miér
3 mié
4 mért
5 mér
6 mé

- 670 **Miért akarod, hogy én is ..., ha egyszer nincs kedvem enni?** ESZIK
1 egyek
2 egyem
- 680 **Ha én még egyszer ..., elbocsátanak az állásomból.** ELKÉSIK
1 egy-szer
2 etyszer
3 etycer
4 eccer
- 690 **Ha én még egyszer ..., elbocsátanak az állásomból.** ELKÉSIK
1 elkések
2 elkésem
- 700 **... meg rögtön a főzeléket! – mondta a tanító a napközis menzán egy fiúnak.** ESZIK
1 edd
2 egyed
- 710 **... meg rögtön a főzeléket! – mondta a tanító a napközis menzán egy fiúnak.** ESZIK
1 tanító (hosszú í)
2 tanító (rövid i)
- 720 **... meg rögtön a főzeléket! – mondta a tanító a napközis menzán egy fiúnak.** ESZIK
1 fiúnak (hosszú ú)
2 funak (rövid u)
- 730 **Nem akarom, hogy ... az alsószoknyám.** KILÁTSZIK
1 kilátsszék
2 kilátsszon
3 kilátszódjék
4 kilátszódjon

1.3 Oral sentence completion II (VL2)

- 740 ... innen! – kiáltotta Balázska a közelgő farkaskutyának. MEGY
1 menj
2 menjél
- 750 Mari ... nincs berácsolva, de Pistáé igen. ABLAK
1 ablaka
2 ablakja
- 760 Fel kell ... a Svábhegyre. MEGY
1 fel
2 föl
- 770 Fel kell ... a Svábhegyre. MEGY
1 mennem
2 menjek
- 780 – Melyik bögrét adjam oda? – A PETTYES
1 ad-jam
2 adgyam
3 agyjam
4 aggyam
- 790 – Melyik bögrét adjam oda? – A PETTYES
1 pettyeset
2 pettyest
- 800 Az új adótörvények a mai újságban OLVASHAT
1 újságba(n) (rövid u)
2 újságba(n) (hosszú ú)
- 810 Az új adótörvények a mai újságban OLVASHAT
1 újságban
2 újságba

1 The itemised data in sequence

- 820 **Az új adótörvények a mai újságban ...** .
1 olvashatók
2 olvashatóak
OLVASHAT
- 830 **Ezek az én gyerekeim, azok viszont ...** .
1 Pistái
2 Pistái
PISTA
- 840 **Menj ki a ... a spájzba!**
1 lekvárért
2 lekvárér
LEKVÁR
- 850 **Menj ki a ... a spájzba!**
1 spájzba
2 spejzba
3 spejzbe
4 spajzba
LEKVÁR
- 860 **Sanyi bácsi 70 éves. Egy ... öregebb ember
azt mondta róla, hogy tacska.**
1 nála
2 nálánál
NÁLA
- 870 **Angyalom, mosd meg a gyerekek ..., mielőtt odaadnád nekik!**
1 szőlőjét
2 szőlését
SZŐLŐ
- 880 **Anna, te ne ... semmit holnapig!**
1 csinálj
2 csináljál
CSINÁL
- 890 **Nem tudom, hogy vajon ... már a vendég.**
1 megjött-e
2 megjön-e
MEGJÖN

- 3 meg fog-e jönni
- 4 meg-e jött
- 5 meg-e jön
- 6 meg-e fog jönni
- 7 megjön

900 Tegnap Jancsi ... minden könyvemet.

ELVISZ

- 1 elvitt
- 2 elvitte

910 Ha a szüleim akarnák, ... én szorgalmasabb is lenni.

TUD

- 1 tudnák
- 2 tudnék

920 Holnap már szabad lesz parkolni a Roosevelt téren,
de tegnap még nem ...

SZABAD

- 1 rósevelt
- 2 rózvelt
- 3 rózevelt
- 4 rozvelt
- 5 rúzevelt
- 6 rúszvelt
- 7 rúzvelt
- 8 rúszvelt
- 9 rúzvelt

930 Holnap már szabad lesz parkolni a Roosevelt téren,
de tegnap még nem ...

SZABAD

- 1 volt szabad
- 2 szabadott

1.4 Reading: "Jóska barátom ..." (O1)

Instruction to informants:

[field worker hands over the passage to the informant] Here is a passage. Please read it through carefully to yourself and then read it out without any fuss as if to a friend of yours who had recently had an eye operation and is not allowed to read yet.

[After informant finished reading out the passage] Now please read it out again fast. Suppose you have to go to the toilet but you can't until you have read this out.

Instruction to field workers:

If the informant is not reading fast enough, you should rush them by waving your hand.

1.4.1 The text of the passage

Jóska barátom, akinek a kabátján két lyuk is van, fölbiztatta a vele hasonszőrü srácokat, hogy írjanak hosszú dolgozatokat - hadd kinlódjanak a tanárok a javítással! Mikor már a sokadik nagyon hosszú dolgozatot javították, a tanárokból fölmerült a gyanu, hogy az újabban írt dolgozatok nem véletlenül ilyen hosszúak.

1.4.2 The list of items (O1L, O1G)¹

940 1110 **Jóska barátom, akinek a kabátján**

- 1 kabát-ján
- 2 kabáttyán
- 3 kabátyán

950 1120 **két lyuk is van,**

- 1 két-juk
- 2 kéttyuk
- 3 kétyuk

¹In this and the subsequent sections containing reading passages the leftmost number refers to the item as read out at normal space, the number on the right to the fast reading of the same item.

960 1130 **fölbiztatta**

- 1 fölbízta (hosszú í)
- 2 fölbiztatta (rövid i)

970 1140 **hasonszörü**

- 1 hasonszörü (hosszú ú)
- 2 hasonszörü (rövid ü)

980 1150 **irjanak**

- 1 írjanak (hosszú í)
- 2 irjanak (rövid i)

990 1160 **hosszu**

- 1 hosszú (hosszú ú)
- 2 hosszú (rövid u)

1000 1170 **kinlódjanak**

- 1 kínlódjanak (hosszú í)
- 2 kinlódjanak (rövid i)

1010 1180 **kinlódjanak**

- 1 kinlód-janak
- 2 kinlóggyanak
- 3 kinlóggyanak

1020 1190 **kinlódjanak**

- 1 kin-lódjanak
- 2 killódjanak

1030 1200 **javitással**

- 1 javítással (hosszú í)
- 2 javítással (rövid i)

1 The itemised data in sequence

1040 1210 **javítással**

- 1 javítással
- 2 javításal

1050 1220 **hosszu**

- 1 hosszú (hosszú ú)
- 2 hosszú (rövid u)

1060 1230 **javitották**

- 1 javították (hosszú í)
- 2 javították (rövid i)

1070 1240 **gyanu**

- 1 gyanú (hosszú ú)
- 2 gyanu (rövid u)

1080 1250 **ujabban**

- 1 újabban (hosszú ú)
- 2 újabban (rövid u)

1090 1260 **irt**

- 1 írt (hosszú í)
- 2 irt (rövid i)

1100 1270 **hosszuak**

- 1 hosszúak (hosszú ú)
- 2 hosszúak (rövid u)

1.5 Reading: "Meghirdettem ..." (O2)

Instruction to informants:

same as in section 1.4 on p. 18

1.5.1 The text of the passage

Meghirdettem az újságban a házamat, s mindjárt sokan jelentkeztek, hogy meg szeretnék nézni. Nincs ugyan nyolc szobája a háznak, csak négy, de ez is nagy vonzóerő! Van két játszótér is a közelben, ami szintén emeli a ház értékét. Az egyik vevő igen komolyan érdeklődött: mindent gondosan megtekintgetett – négyszer is visszajött, hogy meggyőződjön a ház értékeiről. Ezt a vevőt a felesége finoman noszogatta: – Jenő, kösd meg az üzletet, ennél jobb házat nem fogunk találni, meglátod. Jenő a neje felszólításaira csak bólintgatott, de nemigen akarta kimondani az igen-t. Amikor a negyedik látogatás után elmentek, csak annyit mondtam, hogy „Viszontlátásra”, s rágyújtottam egy Sopi-anaera.

1.5.2 The list of items (O2L, O2G)

1280 1460 **meghirdettem**

- 1 meghirdetem (hosszú í)
- 2 meghirdetem (rövid i)

1290 1470 **újságban**

- 1 újságban (hosszú ú)
- 2 ujságban (rövid u)

1300 1480 **újságban**

- 1 újságban
- 2 újságba

1310 1490 **jelentkeztek**

- 1 jelentkeztek
- 2 jelenkeztek

1 *The itemised data in sequence*

1320 1500 **nyolc szobája**

- 1 nyolc-szobája
- 2 nyolcobája

1330 1510 **két játszótért**

- 1 két-játszótért
- 2 kéttyászótért

1340 1520 **játszótért**

- 1 ját-szótért
- 2 jáccótért

1350 1530 **közelben**

- 1 közelben
- 2 közelbe

1360 1540 **mindent gondosan**

- 1 mindent gondosan
- 2 minden gondosan

1370 1550 **megtekintgetett**

- 1 megtekintgetett
- 2 megtekingetett

1380 1560 **négyszer**

- 1 nétszer
- 2 néccer

1390 1570 **meggyőződjön**

- 1 meggyőződ-jön
- 2 meggyőzőggyön

1400 1580 **kösd meg**

- 1 közsdmeg
- 2 közsmeg

1410 1590 **felszólításaira**

- 1 felszólításaira (hosszú í)
- 2 felszólításaira (rövid í)

1420 1600 **bólintgatott**

- 1 bólintgatott
- 2 bólingatott

1430 1610 **vizontlátásra**

- 1 vizontlátásra
- 2 vizonlátásra

1440 1620 **rágyújtottam**

- 1 rágyújtottam
- 2 rágyujtottam

1450 1630 **Sopianaera**

- 1 Sopianaera
- 2 Sofianaera

1.6 Reading: Minimal pairs (VL3)

Instruction to informants:

[Field worker hands over 20 cards, each showing one minimal pair] Let me give you a couple of cards, each with two words written on them.² Please read them out.

1640 **ember** - **emberben**

- 1 e-k azonosak
- 2 e-k nem azonosak

1650 **ember** - **EMBERBEN**

- 1 ben
- 2 be

1660 **BONTSZD FEL** - **bonts fel**

- 1 fel
- 2 föl

1670 **BONTSZD FEL** - **bonts fel**

- 1 bonzsd fel
- 2 bondzs fel
- 3 bonzs fel
- 4 bonzst fel
- 5 boncst fel
- 6 boncs fel
- 7 bons fel
- 8 boncsd fel

1672 **bontsd fel** - **BONTSZD FEL**

- 1 boncs fel
- 2 bont-s fel

²The words in smallcaps in the data that follow represent the forms which the numbered options refer to. When neither of the words is written in smallcaps this means that options relate to both forms. The cards that informants received were all written in lowercase.

1680 KISZ-SZOBA - **kis szoba**

- 1 kisz <> szoba
- 2 kis-szoba
- 3 kisszoba
- 4 kiszoba

1682 **kisz-szoba** - KIS SZOBA

- 1 kisz <> szoba
- 2 kis-szoba
- 3 kisszoba
- 4 kiszoba

1690 ADJA - **hagyja**

- 1 ad-ja
- 2 adgya
- 3 agyja
- 4 aggya

1700 **adja** - HAGYJA

- 1 hagy <> ja
- 2 hagy-ja
- 3 haggya
- 4 hagyja

1710 **elmegyünk** - FELMEGYÜNK

- 1 felmegyünk
- 2 fölmegyünk

1720 HAT SZOROS - **hatszoros**

- 1 hat <> szoros
- 2 hat-szoros
- 3 hatcoros
- 4 haccoros

1 *The itemised data in sequence*

1730 **hat szoros - HATSZOROS**

- 1 hat <> szoros
- 2 hat-szoros
- 3 haccoros
- 4 hacszoros

1740 **lehet - lehetett**

- 1 e-k azonosak
- 2 e-k különböznek

1750 **ERDŐBEN - erdőbe**

- 1 erdőben
- 2 erdőbe

1760 **ránts le - RÁNTSD LE**

- 1 rándzsd le
- 2 rándzs le
- 3 ránzs le

1770 **RÁCSSZERŰ - Rác-szerű**

- 1 rács <> szerű
- 2 rács-szerű
- 3 rácszerű
- 4 ráccerű

1780 **rácsszerű - RÁCZ-SZERŰ**

- 1 rác <> szerű
- 2 rác-szerű
- 3 ráccerű

1790 **ATYJA - adja**

- 1 aty <> ja
- 2 aty-ja
- 3 attya

1800 **atyja** - ADJA

- 1 ad-ja
- 2 adgya
- 3 agyja
- 4 aggya

1810 **megtanultam** - **megtanultuk**

- 1 megtanult(am/uk)
- 2 megtanút(am/uk)

1820 **beteges** - BETEGESEN

- 1 e-k azonosak
- 2 e-k különböznek

1830 **beteges** - BETEGESEN

- 1 betegesen
- 2 betegessen

1840 **LOMBTALANÍT** - **lomtalanít**

- 1 lomb <> talanít
- 2 lomptalanít
- 3 lomtalanít

1850 **lombtalanít** - **lomtalanít**

- 1 lombtalanít (hosszú í)
- 2 lombtalanit (rövid í)

1860 **lombtalanít** - **lomtalanít**

- 1 lom(b)talanít
- 2 lom(b)tanít

1870 **LÁTJÁK** - **látták**

- 1 lát-ják
- 2 láttják

1 *The itemised data in sequence*

3 látyák

1880 **följössz - följössztök**

1 följö(ssz/t)ök

2 feljö(ssz/t)ök

1890 **följössz - FÖLJÖSSZTÖK**

1 jössztök

2 jöttök

1900 **kertbe - kertben**

1 kertbe(n)

2 kerbe(n)

1910 **kertbe - KERTBEN**

1 kertben

2 kertbe

1920 **nem kapsz semmit - NEM KAPSZ SEMMIT**

1 kapsz semmit

2 kap semmit

1930 **ezerszer - ezeregyszer**

1 e-k azonosak

2 e-k nem azonosak

1940 **ezerszer - EZEREGYSZER**

1 ezeregy-szer

2 ezeretyszer

3 ezeretycer

4 ezereccer

1950 írt - irt

1 írt (hosszú í)

2 irt (rövid í)

1.7 Judgement: "Same or different?" (AK1)

Instruction to informants (recorded on tape³):

You are going to hear pairs of words. Please state whether the words in a pair have the same meaning or not. If they do – for example, in ALMA - ALMA – then please circle the letter A⁴. If they have different meanings, as in ALMA - KÖRTE, then please circle the letter K⁵.

Here are two test examples. The first one: HAT - HÉT. The two words have different meanings, therefore the right answer is K. The second example: EPER - EPER. The two words have identical meanings, therefore the right answer is A. Can we begin?

1960 gyanu – gyanú

- 1 Azonos
- 2 Különböző

1970 kint – kint

- 1 Azonos
- 2 Különböző

1980 fel – föl

- 1 Azonos
- 2 Különböző

1990 sor – sör (attention check)

- 1 Azonos
- 2 Különböző

³The test is administered by means of a Walkman-type tape recorder. After listening to the instructions and two test examples, the informants are played pairs of words and are asked to fill in the answer sheet.

⁴A for *azonos* 'identical'

⁵K for *különböző* 'different'

1.7 Judgement: "Same or different?" (AK1)

2000 **hëgyës – hëgyes**

- 1 Azonos
- 2 Különbözö

2010 **írjanak – irjanak**

- 1 Azonos
- 2 Különbözö

2020 **me glássa – me glátja**

- 1 Azonos
- 2 Különbözö

2030 **jelenkezik – jelentkezik**

- 1 Azonos
- 2 Különbözö

2040 **értem – értëm**

- 1 Azonos
- 2 Különbözö

2050 **hat – hát** (attention check)

- 1 Azonos
- 2 Különbözö

2060 **házban – házba**

- 1 Azonos
- 2 Különbözö

2070 **igér – ígér**

- 1 Azonos
- 2 Különbözö

1 *The itemised data in sequence*

2080 **csinálnák – csinálnék**

- 1 Azonos
- 2 Különböző

2090 **hosszú – hosszú**

- 1 Azonos
- 2 Különböző

2100 **ossza – osztja**

- 1 Azonos
- 2 Különböző

2110 **kertbe – kertben**

- 1 Azonos
- 2 Különböző

2120 **fönn – fenn** (attention check)

- 1 Azonos
- 2 Különböző

2130 **elbírál – elbírál**

- 1 Azonos
- 2 Különböző

2140 **engemet – engem** (attention check)

- 1 Azonos
- 2 Különböző

2150 **kiirt – kiirt**

- 1 Azonos
- 2 Különböző

1.7 Judgement: "Same or different?" (AK1)

2160 fésü – fésű

- 1 Azonos
- 2 Különböző

1.8 Word list (VL4)

Instruction to informants:

[Informant receives 11 cards] I am going to give you a few cards. They each show five or six words. Read them out, please.

1.8.1 Contents of the cards

1. injekció
ember
erdőbe
bontsd föl
egyszer	2. konkurrál
zsúri
klozett
nejlon
ventillátor
hívő	3. röntgen
kis szobában
nem kap semmit
lomtalanít
kertben
4. juice
eljőszők
adja
nyolc szoros
KISZ-szoba	5. rántsd le
beteges
látják
spray
te sem kapsz semmit	6. kertbe
lombtalanok
tanulatók
rácsszerűen
ránts le
7. erdőben
lehet
adja
bonts fel
stress	8. hűvös
ventilátor
színház
zsüritag
útiköltség
klozet	9. grapefruit
hagyja
hatszoros
leírta
Rác-szerű
10. software
elme gyünk
atyja
Sopianae
ajánlkozik	11. istenhívő
fésű
konkurencia
bölcsoede
nylon
háború	

Figure 1.1: Word list cards

1.8.2 The words with variants

2170 **injekció**

- 1 in-jekció
- 2 inyekció
- 3 inekció

2180 **ember**

- 1 e-k azonosak
- 2 e-k különböznek

2190 **erdőbe**

- 1 erdőbe
- 2 erdőben

2200 **bontsd föl**

- 1 bondzsd föl
- 2 bondzs föl
- 3 bonzs föl
- 4 bonzst föl
- 5 boncst föl
- 6 boncs föl
- 7 bons föl
- 8 boncsd föl
- 9 bonst föl

2210 **egyszer**

- 1 egy-szer
- 2 etyszer
- 3 etycer
- 4 eccer

2220 **konkurrál**

- 1 konkurrál (rr)
- 2 konkurál (r)

1 *The itemised data in sequence*

2230 **zsűri**

- 1 zsűri (hosszú ü)
- 2 zsűri (rövid ü)

2240 **klozett**

- 1 klozett (tt)
- 2 klozet (t)

2250 **nejlon**

- 1 nejlon
- 2 nájlon

2260 **ventillátor**

- 1 ventillátor (ll)
- 2 ventilátor (l)

2270 **hívő (hosszú í)**

- 1 hívő (hosszú í)
- 2 hívő (rövid i)

2280 **röntgen**

- 1 röntgen
- 2 röngen
- 3 röggen

2290 **kis szobában**

- 1 kis □ szobában
- 2 kis-szobában
- 3 kisszobában
- 4 kiszobában

2300 **lomtalanít (hosszú í)**

- 1 lomtalanít (hosszú i)
- 2 lomtalanit (rövid i)

2310 kertben

- 1 kertben
- 2 kertbe

2320 juice

- 1 juice
- 2 dzsúsz
- 3 dzsusz
- 4 dzsúz
- 5 dzsuz

2330 eljöstök

- 1 el-jöstök
- 2 ejjöstök
- 3 ejöstök

2340 adja

- 1 ad-ja
- 2 adgya
- 3 agyja
- 4 aggya

2350 hat szoros

- 1 hat <> szoros
- 2 hat-szoros
- 3 hatcoros
- 4 haccoros

2360 KISZ-szoba

- 1 kisz <> szoba
- 2 kisszoba

2370 rántsd le

- 1 rándzsd le
- 2 rándzs le

1 *The itemised data in sequence*

3 rász le

2380 **beteges**

- 1 e-k azonosak
- 2 e-k különböznek

2390 **látják**

- 1 lát-ják
- 2 láttyák
- 3 látják

2400 **spray**

- 1 spréj
- 2 spré
- 3 szpréj
- 4 szpré
- 5 spraj
- 6 spraji
- 7 szpraj

2410 **te sem kapsz semmit**

- 1 kapsz <> semmit
- 2 kapsz semmit
- 3 kap ssemmit
- 4 kap semmit

2420 **kertbe**

- 1 kertbe
- 2 kertben

2430 **kertbe**

- 1 kertbe(n)
- 2 kerbe(n)

2440 **lombtalanok**

- 1 lomb <> talanok
- 2 lomptalanok
- 3 lomtalanok

2450 **tanultatok**

- 1 tanultatok
- 2 tanútatok
- 3 tanutatok

2460 **rácsszerűen**

- 1 rács <> szerűen
- 2 rács-szerűen
- 3 rácszerűen
- 4 ráccerűen

2470 **ránts le**

- 1 ránts le
- 2 ráncs le
- 3 rándzs le

2480 **erdőben**

- 1 erdőbe
- 2 erdőben

2490 **lehet**

- 1 e-k azonosak
- 2 e-k különböznek

2500 **adja**

- 1 ad-ja
- 2 adgya
- 3 agyja
- 4 aggya

2510 **bonts fel**

- 1 boncs fel
- 2 bont-s fel

2520 **stress**

- 1 stressz
- 2 stresz
- 3 stress
- 4 stres
- 5 sztrezz
- 6 sztresz
- 7 sztress
- 8 sztresz

2530 **hűvös**

- 1 hűvös (hosszú ü)
- 2 hüvös (rövid ü)

2540 **ventilátor**

- 1 ventilátor (l)
- 2 ventillátor (ll)

2550 **színház (hosszú í)**

- 1 színház (hosszú í)
- 2 szinház (rövid i)

2560 **zsüritag**

- 1 zsüritag (hosszú ü)
- 2 zsuritag (rövid ü)

2570 **útiköltség**

- 1 útiköltség (hosszú ú)
- 2 utiköltség (rövid u)

2580 útiköltség

- 1 útiköltség
- 2 útikö:<l>tség
- 3 útikö:ltség

2590 útiköltség

- 1 útikölcség
- 2 útiköltség

2600 klozet

- 1 klozet
- 2 klozett

2610 grapefruit

- 1 grapefruit
- 2 grepfrujt
- 3 grepfrút
- 4 grepfrut
- 5 grépfrújt
- 6 grépfrút
- 7 grépfrut

2620 hagyja

- 1 hagy <> ja
- 2 hagy-ja
- 3 haggya
- 4 hagyja

2630 hatszoros

- 1 hat <> szoros
- 2 hat-szoros
- 3 haccoros
- 4 hacszoros

2640 **leírta (hosszú í)**

- 1 leírta (hosszú í)
- 2 leírta (rövid í)

2650 **Rác-szerű**

- 1 rác <> szerű
- 2 rác-szerű
- 3 ráccerű

2660 **software**

- 1 softvare
- 2 szoftver
- 3 szoftvare
- 4 szofver

2670 **elmegyünk**

- 1 elmegyünk
- 2 e:<l>megyünk

2680 **atyja**

- 1 aty <> ja
- 2 aty-ja
- 3 attya

2690 **Sopianae**

- 1 szopiané
- 2 szofiané

2700 **ajánlkozik**

- 1 ajánlkozik
- 2 ajálkozik

2710 **ajánlkozik**

- 1 ajánlkozik
- 2 ajánkozik

2720 **istenhivő (rövid i)**

- 1 istenhivő (rövid i)
- 2 istenhívő (hosszú í)

2730 **fésű**

- 1 fésű (hosszú ú)
- 2 fésü (rövid ü)

2740 **konkurencia**

- 1 konkurencia (r)
- 2 konkurrencia (rr)

2750 **bölcsőde**

- 1 bölcsőde
- 2 bölcsöde

2760 **nylon**

- 1 nájljon
- 2 nejljon
- 3 nilon

2770 **háború**

- 1 háború (hosszú ú)
- 2 háboru (rövid u)

1.9 Reading: "A hatodik óra ..." (O3)

Instruction to informants:

same as in section 1.4 on p. 18

1.9.1 The text of the passage

A hatodik óra után a gimnazisták egyszerre ellepték a KISZ-szobát. Bontsd föl a kerületi KISZ Bizottság levelét, s olvasd fel! - mondta Rácz Pista, azzal a jellegzetes, Rácz-szerű hanghordozással, amitől mindig ideges leszek. Elkezdtem olvasni: „Ifjúkommunisták! Ugye látjátok ti is, micsoda pusztítást végez a Vegyiművek a környezetünkben? A fák leveleit kristályrácsszerű anyag borította be, s ennek az lehet a következménye, hogy elpusztulnak a levelek. Ha nem vigyázunk, a gyár egyszerűen lombtalanítani fogja a környezetünket! Ebben a helyzetben minden ifjúkommunista segítségére szükség van. Nem kap semmi büntetést az a KISZ-tag, aki nem csatlakozik akciónkhoz, de lehet, hogy egyszer sajnálni fogod, hogy nem vettél részt a „Rántsd le a leplet a felelőtlen környezetszennyezőkről!” mozgalomban.

Ács Csanád
kerületi titkár

1.9.2 The list of items (O3L, O3G)

2780 3160 **egyszerre**

- 1 egy-szerre
- 2 etyszerre
- 3 etycerre
- 4 eccerre

2790 3170 **KISZ-szoba**

- 1 kisz <> szoba
- 2 kisszoba

2800 3180 **bontsd föl**

- 1 bondzsd föl
- 2 bondzs föl
- 3 bonzs föl
- 4 bonzst föl

- 5 boncst föl
- 6 boncs föl
- 7 bons föl
- 8 boncsd föl
- 9 bonst föl

2810 3190 **bontsd föl**

- 1 bon(d)zsd föl
- 2 bon(d)zsd fel

2820 3200 **olvasd fel**

- 1 föl
- 2 fel

2830 3210 **olvasd fel**

- 1 olvazsd fel
- 2 olvazs fel
- 3 olvas fel
- 4 olvasd fel

2840 3220 **Rác-szerű**

- 1 rác <> szerű
- 2 rác-szerű
- 3 ráccerű

2850 3230 **mindig**

- 1 mindig (rövid í)
- 2 mindig (hosszú í)

2860 3240 **ifjúkommunisták**

- 1 ifjúkommunisták
- 2 ifúkommunisták

1 *The itemised data in sequence*

2870 3250 **ifjúkommunisták**

- 1 ifjú (hosszú ú)
- 2 ifju (rövid u)

2880 3260 **kommunisták**

- 1 kommunisták (mm)
- 2 komunisták (m)

2890 3270 **kommunisták**

- 1 kommunisták
- 2 kommonisták

2900 3280 **látjátok**

- 1 lát-játok
- 2 láttyátok
- 3 látyátok

2910 3290 **pusztítást (hosszú í)**

- 1 pusztítást (hosszú í)
- 2 pusztítást (rövid i)
- 3 pusztást (nincs í)

2920 3300 **pusztítást**

- 1 pusztítást
- 2 pusztítás
- 3 pusztításs

2930 3310 **pusztítást**

- 1 pusztítást
- 2 pusztítást

2940 3320 **környezetünkben**

- 1 környezetünkben
- 2 környezetünkbe

2950 3330 rács-szerű

- 1 rács <> szerű
- 2 rács-szerű
- 3 rácszerű
- 4 ráccerű

2960 3340 borította

- 1 borította (hosszú í)
- 2 borította (rövid í)
- 3 bortotta (nincs í)

2970 3350 elpusztulnak

- 1 elpusztulnak
- 2 e:pusztulnak
- 3 elpusztu:nak
- 4 e:pusztu:nak

2980 3360 elpusztulnak

- 1 elpusztulnak
- 2 elpusszulnak

2990 3370 egyszerűen

- 1 egy <> szerűen
- 2 etyszerűen
- 3 etycerűen
- 4 eccerűen

3000 3380 egyszerűen

- 1 egyszerűen (hosszú ü)
- 2 egyszerűen (rövid ü)

3010 3390 lombtalanítani

- 1 lomb <> talanítani
- 2 lomptalanítani

1 *The itemised data in sequence*

3 lomtalanítani

3020 3400 **lombtalanítani**

- 1 lombtalanítani (hosszú í)
- 2 lomtalanítani (rövid í)

3030 3410 **ebben**

- 1 ebben
- 2 ebbe

3040 3420 **helyzetben**

- 1 helyzetben
- 2 helyzetbe

3050 3430 **ifjúkommunista**

- 1 ifjúkommunista
- 2 ifjúkommunista

3060 3440 **ifjúkommunista**

- 1 ifjú (hosszú ú)
- 2 ifju (rövid u)

3070 3450 **segítségére**

- 1 segítségére (hosszú í)
- 2 segítségére (rövid í)

3080 3460 **segítségére**

- 1 segít-ségére
- 2 segítcségére
- 3 segítcségére

3090 3470 **nem kap semmi büntetést**

- 1 írd be a számlálót (put down tape counter setting)
- 2 a válasz legyen 1, (mark answer as 1)

1.9 Reading: "A hatodik óra ..." (03)

- 3 ha azt olvasta, ami (if informant has read the above)
- 4 fönt olvasható (sentence in exactly this form)

3100 3480 **lehet**

- 1 e-k azonosak
- 2 e-k nem azonosak

3110 3490 **egyszer**

- 1 egy-szer
- 2 etyszer
- 3 etycer
- 4 eccer

3120 3500 **rántsd le**

- 1 rándzsd le
- 2 rándzs le
- 3 ránzs le
- 4 ránzsd le

3130 3510 **mozgalomban**

- 1 mozgalomban
- 2 mozgalomba

3140 3520 **mozgalomban**

- 1 mozgalomban
- 2 mozgaomban
- 3 mozga:mban

3150 3530 **Ács Csanád**

- 1 ács <> csanád
- 2 áccsanád
- 3 ácsanád

1.10 Judgment: "Which is correct?" (AK2)

Instruction to informants (recorded on tape⁶):

You will hear two different pronunciations of certain words. The question is which pronunciation is correct? If the first version is correct, circle number one. If the second version is correct, mark number two. Here is an example: *szupermarket* - *supermarket*. If you circled number one, you were right: the correct pronunciation is *szupermarket*. Can we start?

Instruction to field workers:

Re word pair 9 (*értēm* 'I understand' and *értem* 'for me'):

An informant who genuinely distinguishes between *e* and *ë* may well circle both numbers on the answer sheet despite the instruction to mark a single answer for each item. If this is the case, the informant must be asked why s/he marked both numbers. Any spontaneous response or commentary must be recorded with the Uher, but the field worker should avoid discussing right or wrong ways of doing the tests! If the informant is inquisitive, the field worker should try to pass on by saying "We will come back to this at the end". If they do return to the point, the resultant conversation should be recorded by the tape recorder.

3540 nejlon – nájlon

- 1 nejlon
- 2 nájlon

3550 hivók – hívók

- 1 hivók
- 2 hívók

3560 ember – embër

- 1 ember
- 2 embër

⁶The test was administered in the same way as the "Same or different test" described in section 1.7.

3570 **tanultam – tanútam**

- 1 tanultam
- 2 tanútam

3580 **grepfruit – grépfrut**

- 1 grepfruit
- 2 grépfrut

3590 **eszem – eszek**

- 1 eszem
- 2 eszek

3600 **öccörös – ötszörös**

- 1 öccörös
- 2 ötszörös

3610 **aggya – adja**

- 1 aggya
- 2 adja

3620 **értëm - értem**

- 1 értëm
- 2 értem

3630 **injekció – inekció**

- 1 injekció
- 2 inekció

3640 **jöttök - jösztek**

- 1 jöttök
- 2 jösztek

3650 **dícsér - dicsér**

- 1 dícsér
- 2 dicsér

3660 **bólintgat – bólingat**

- 1 bólintgat
- 2 bólingat

3670 **meggyőződjön – meggyőződjék**

- 1 meggyőződjön
- 2 meggyőződjék

3680 **gyanúsítja – gyanusítja**

- 1 gyanúsítja
- 2 gyanusítja

3690 **szopiáne – szofiáne**

- 1 szopiáne
- 2 szofiáne

3700 **szívesen – szívesen**

- 1 szívesen
- 2 szívesen

3710 **etyszer – eccer**

- 1 etyszer
- 2 eccer

3720 **elbírálás – elbirálás**

- 1 elbírálás
- 2 elbirálás

3730 jelenkezik – jelentkezik

- 1 jelenkezik
- 2 jelentkezik

3740 bölcsöde – bölcsőde

- 1 bölcsöde
- 2 bölcsőde

1.11 Reading: "Pista, bonts fel ..." (O4)

Instruction to informants:

same as in section 1.4 on p. 18

1.11.1 The text of the passage

– Pista, bonts fel egy üveg bort, de vigyázz, ne ránts le semmit a stelázsiról! – szólt ki a kis szobából a Rácz család legidősebb tagja: Aladár bácsi. – Holnap kezdődik a Victor Hugo utcában a lomtanánítás. Vidd le ezt a két ócska sezlont a kertbe, s holnap tedd ki őket az utcára! – Aladár bácsi, hagyjon nekem is a borból, hogy mikor feljövök, ihassak egy pohárral. – Nem kapsz semmit, van a hűtőben narancs juice, az való neked, nem a bor – motyogta az öreg csöndben, csak úgy magában ...

1.11.2 The list of items (O4L, O4G)

3750 4030 **bonts fel**

- 1 boncs fel
- 2 bont-s fel

3760 4040 **ránts le**

- 1 ránts le
- 2 ráncs le
- 3 rándzs le

3770 4050 **kis szobából**

- 1 kis <> szobából
- 2 kis-szobából
- 3 kisszobából
- 4 kiszobából

3780 4060 **kis szobából**

- 1 kis szobából (hosszú ó)
- 2 kis szobából (rövid o)

3790 4070 **Rác család**

- 1 rác <> család
- 2 rác-család
- 3 ráccsalád
- 4 rácsalád
- 5 rác □ salád

3800 4080 **Victor Hugo**

- 1 hugó
- 2 hugo
- 3 ügő
- 4 ügo
- 5 hűgő

3810 4090 **utcában**

- 1 ut-cában
- 2 uccában
- 3 utszában
- 4 ucában

3820 4100 **utcában**

- 1 utcában
- 2 utcába

3830 4110 **lombtalanítás**

- 1 lomb <> talanítás
- 2 lomptalanítás
- 3 lomtalanítás

3840 4120 **lombtalanítás**

- 1 lombtalanítás (hosszú í)
- 2 lombtalanítás (rövid í)

1 *The itemised data in sequence*

3850 4130 **szlont**

- 1 szlont
- 2 sezlon

3860 4140 **szlont**

- 1 szlont
- 2 szlonyt

3870 4150 **kertbe**

- 1 kertbe
- 2 kertben

3880 4160 **kertbe**

- 1 kertbe
- 2 kerbe

3890 4170 **utcára**

- 1 ut-cára
- 2 uccára
- 3 utszára
- 4 ucára

3900 4180 **hagyjon**

- 1 hagy <> jon
- 2 hagy-jon
- 3 haggyon
- 4 hagyon

3910 4190 **borból**

- 1 borból hosszú ó
- 2 borbol rövid o

3920 4200 **borból**

- 1 borból
- 2 borbul

3930 4210 **följövök**

- 1 följövök
- 2 feljövök

3940 4220 **kapsz semmit**

- 1 kapsz <> semmit
- 2 kapsz semmit
- 3 kapssemmit
- 4 kap semmit

3950 4230 **hütőben**

- 1 hütőben (hosszú ü)
- 2 hütőben (rövid ü)

3960 4240 **hütőben**

- 1 hütőben (hosszú ö)
- 2 hütőben (rövid ö)

3970 4250 **hütőben**

- 1 hütőben (t)
- 2 hüttőben (tt)

3980 4260 **juice**

- 1 juice
- 2 dzsúsz
- 3 dzsusz
- 4 dzsúz
- 5 dzsuz

1 *The itemised data in sequence*

3990 4270 **csöndben**

- 1 csöndben
- 2 csöndbe

4000 4280 **csöndben**

- 1 csöndben
- 2 csendben

4010 4290 **ügy**

- 1 ügy (hosszú ú)
- 2 ügy (rövid u)

4020 4300 **magában**

- 1 magában
- 2 magába

1.12 Reading: "Felmerült a gyanú ..." (05)

Instruction to informants:

same as in section 1.4 on p. 18

1.12.1 The text of the passage

Felmerült a gyanú, hogy a hosszúszőrű kutyák bolhásak az utcánkban. – A rövidszőrűek nem bolhásak, csak a hosszúak – állította az egyik szomszédom, és fölbiztatta a lakókat, hogy írjanak beadványt a tanácsnak. Írt is valaki egy papírt, de ügyetlenül fogalmazta meg, ezért megbíztak egy tanítót a beadvány kijavításával. Nem telt bele hosszú idő és kijavították a panaszlevelet, elküldték a tanácsnak, hogy ne kínlódjanak többé az utca lakói a bolhák miatt.

1.12.2 The list of items (05L, 05G)

4310 4640 **felmerült**

- 1 felmerült
- 2 fölmerült

4320 4650 **felmerült**

- 1 felmerült
- 2 fe:merült

4330 4660 **felmerült**

- 1 felmerült (rövid ü)
- 2 felmerült (hosszú ú)

4340 4670 **felmerült**

- 1 felmerült
- 2 felmerüt

4350 4680 **gyanú**

- 1 gyanú (hosszú ú)
- 2 gyanu (rövid u)

1 *The itemised data in sequence*

4360 4690 **hosszúszőrű**

- 1 hosszúszőrű (hosszú ú)
- 2 hosszuszőrű (rövid u)

4370 4700 **hosszúszőrű**

- 1 hosszúszőrű (hosszú ü)
- 2 hosszúszőrű (rövid ü)

4380 4710 **utcánkban**

- 1 ut-cánkban
- 2 uccánkban
- 3 utszánkban
- 4 ucánkban

4390 4720 **utcánkban**

- 1 utcánkban
- 2 utcánkba

4400 4730 **rövidszőrűek**

- 1 rövidszőrűek (hosszú ő)
- 2 rövidszőrűek (rövid ö)

4410 4740 **rövidszőrűek**

- 1 rövidszőrűek (hosszú ü)
- 2 rövidszőrűek (rövid ü)

4420 4750 **hosszúak**

- 1 hosszúak (hosszú ú)
- 2 hosszúak (rövid u)

4430 4760 **állította**

- 1 állította (hosszú í)
- 2 állította (rövid i)

4440 4770 **állította**

- 1 állította
- 2 álitotta

4450 4780 **fölbíztatta**

- 1 fölbíztatta (hosszú í)
- 2 fölbíztatta (rövid í)

4460 4790 **fölbíztatta**

- 1 fölbíztatta
- 2 felbíztatta

4470 4800 **írjanak**

- 1 írjanak (hosszú í)
- 2 irjanak (rövid í)

4480 4810 **írt**

- 1 írt (hosszú í)
- 2 irt (rövid í)

4490 4820 **papírt**

- 1 papírt (hosszú í)
- 2 papirt (rövid í)

4500 4830 **ezért**

- 1 ezért
- 2 ezér
- 3 ezé

4510 4840 **megbíztak**

- 1 megbíztak (hosszú í)
- 2 megbiztak (rövid í)

1 *The itemised data in sequence*

4520 4850 **tanítót**

- 1 tanítót (hosszú í)
- 2 tanítót (rövid í)

4530 4860 **tanítót**

- 1 tanítót
- 2 tanítót

4540 4870 **tanítót**

- 1 tanítót
- 2 tantót

4550 4880 **kijavításával**

- 1 kijavításával (hosszú í)
- 2 kijavításával (rövid í)

4560 4890 **hosszú**

- 1 hosszú (hosszú ú)
- 2 hosszú (rövid u)

4570 4900 **kijavították**

- 1 kijavították (hosszú í)
- 2 kijavították (rövid í)

4580 4910 **elküldték**

- 1 elküldték (rövid ü)
- 2 elküldték (hosszú ú)

4590 4920 **elküldték**

- 1 elküldték
- 2 elküldték

4600 4930 **elküldték**

- 1 elküld-ték
- 2 elkültték
- 3 elkülték

4610 4940 **kínlódjanak**

- 1 kínlódjanak (hosszú í)
- 2 kínlódjanak (rövid í)

4620 4950 **kínlódjanak**

- 1 kínlódjanak
- 2 kínlódjanak

4630 4960 **utca**

- 1 ut-ca
- 2 ucca
- 3 utsza
- 4 uca

1.13 Judgement: "How do YOU say it?" (AK3)

Instruction to informants (recorded on tape⁷):

You will again hear pairs of words. Please mark the pronunciation that you use. If you use the first variant, put a circle round number one. If you use the second one, mark number two. Here is an example: KÖRÚT - KŐRUT. If you pronounce the word with a long ö, that is, *kőrut*, then you will have marked the number two as that form was heard second. If you pronounce it with short ö, i.e. as *körút*, then you had to circle the number one. Can we start?

Instruction to field workers:

Before the test is administered the field worker must get the informant to spontaneously produce the word *körút* 'boulevard'. A suggested tactic may be the following:

IF SOMEBODY FROM A PROVINCIAL TOWN ASKED YOU IF
THE WESTERN RAILWAY STATION IS ALONG NÉPKÖZTÁRSASÁG
STREET, WHAT WOULD YOU TELL THEM?

Expected reply:

"*Nem, a körúton van.*" 'No, it is along the boulevard'.

The field worker should note down on the answer sheet whether the informant uttered the word with a long or short ö by circling X if the vowel was long and Y if it was short. Then he should note whether the informant does the trial test correctly. If the informant does not seem to have understood the task correctly, then another example should be given, such as the following:

WHAT IS IT THAT CAUSES AN IRRITATING BITE IN SUMMER?
(*szúnyog* 'MOSQUITO') OK. NOW I AM GOING TO SAY THIS WORD
IN TWO WAYS. IF YOU USUALLY SAY IT THE WAY I SAID IT FIRST,
THEN CIRCLE NUMBER ONE. IF THE WAY YOU SAY IT IS HOW I
SAID IT THE SECOND TIME, CIRCLE NUMBER TWO.

4970 jöszök – jöttök

- 1 jöszök
- 2 jöttök

⁷The test was administered in the same way as the "Same or different" test described in section 1.7.

4980 ért \acute{e} m – értem

- 1 ért \acute{e} m
- 2 értem

4990 injekció – inekció

- 1 injekció
- 2 inekció

5000 dicsér – dícsér

- 1 dicsér
- 2 dícsér

5010 adja – aggya

- 1 adja
- 2 aggya

5020 bólingat – bólíntgat

- 1 bólingat
- 2 bólíntgat

5030 ötszörös – öccörös

- 1 ötszörös
- 2 öccörös

5040 meggyőződjék – meggyőződjön

- 1 meggyőződjék
- 2 meggyőződjön

5050 grépfruit – grepfruit

- 1 grépfruit
- 2 grepfruit

5060 **gyanusítja – gyanúsítja**

- 1 gyanusítja
- 2 gyanúsítja

5070 **embër – ember**

- 1 embër
- 2 ember

5080 **szofiáne – szopiáne**

- 1 szofiáne
- 2 szopiáne

5090 **tanultam – tanútam**

- 1 tanultam
- 2 tanútam

5100 **hívők – hívők**

- 1 hívők
- 2 hívők

5110 **eszem – eszek**

- 1 eszem
- 2 eszek

5120 **jelentkezik – jelenkezik**

- 1 jelentkezik
- 2 jelenkezik

5130 **szívesen – szivesen**

- 1 szívesen
- 2 szivesen

5140 eccer – etyszer

- 1 eccer
- 2 etyszer

5150 nájlon – nejlon

- 1 nájlon
- 2 nejlon

5160 elbirálás – elbírálás

- 1 elbirálás
- 2 elbírálás

5170 bölcsőde – bölcsöde

- 1 bölcsőde
- 2 bölcsöde

1.14 Reading: "Ezerszer megmondtam ..." (O6)

Instruction to informants:

same as in section 1.4 on p. 18

1.14.1 The text of the passage

Ezerszer megmondtam a mesternek, hogy beteges a feleségem, és ezért néha nem tudok bejönni dolgozni. Tegnap ki kellett volna lazítanom hat szoros csavart az egyik gépen, de nem tudtam bemenni az asszony betegsége miatt. – Hat csavart bárki meglazít, még hat szoros csavart is – mondtam a főnöknek telefonon – értse meg, hogy nem tudok bemenni! Beteg a feleségem, nagyon kell rá vigyáznom, ha hatszoros vagy nyolcszoros órabértné, akkor se hagynám a lakásban egyedül. Ilyet én nem csinálnék semmi pénzért se!

1.14.2 The list of items (O6L, O6G)

5180 5450 **beteges**

- 1 e-k azonosak
- 2 e-k különböznek

5190 5460 **ezért**

- 1 ezért
- 2 ezér
- 3 ezé

5200 5470 **dolgozni**

- 1 dolgozni
- 2 dógozni

5210 5480 **volna**

- 1 volna
- 2 vóna

5220 5490 **lazítanom**

- 1 lazítanom (hosszú í)
- 2 lazitanom (rövid í)

5230 5500 **lazítanom**

- 1 lazítanom
- 2 lazittanom

5240 5510 **hat szoros**

- 1 hat <> szoros
- 2 hat-szoros
- 3 hatcoros
- 4 haccoros
- 5 hacoros

5250 5520 **hat csavart**

- 1 hat <> csavart
- 2 hat-csavart
- 3 haccsavart
- 4 hacsavart
- 5 hatsavart

5260 5530 **me glazít**

- 1 me glazít (hosszú í)
- 2 me glazit (rövid í)

5270 5540 **hat szoros**

- 1 hat <> szoros
- 2 hat-szoros
- 3 hatcoros
- 4 haccoros
- 5 hacoros

1 *The itemised data in sequence*

5280 5550 **csavart**

- 1 csavart
- 2 csavar

5290 5560 **értse**

- 1 ért-se
- 2 ércse
- 3 ércce
- 4 érse

5300 5570 **beteg**

- 1 e-k azonosak
- 2 e-k különböznek

5310 5580 **kell rá**

- 1 kell rá
- 2 ke: rá

5320 5590 **kell rá**

- 1 kell rá
- 2 kerrá

5330 5600 **hatszoros**

- 1 hat <> szoros
- 2 hat-szoros
- 3 haccoros
- 4 hacszoros

5340 5610 **nyolcszoros**

- 1 nyolc-szoros
- 2 nyolccoros

5350 5620 **nyolcszoros**

- 1 nyolcszoros
- 2 nyócszoros

5360 5630 **kapnék**

- 1 kapnék
- 2 kapnák

5370 5640 **lakásban**

- 1 lakásban
- 2 lakásba

5380 5650 **csinálnék**

- 1 csinálnék
- 2 csinálnák

5390 5660 **csinálnék**

- 1 csinálnék
- 2 csinánék

5400 5670 **semmi pénzért**

- 1 pénzért
- 2 pézért

5410 5680 **semmi pénzért**

- 1 pénzért
- 2 péndzért

5420 5690 **péNZért**

- 1 péNZért
- 2 péNZé

1 *The itemised data in sequence*

5430 5700 **semmi pénzért**

1 pénzért

2 pénzér

5440 5710 **se**

1 se

2 sem

1.15 Word elicitation (VL5)

Instruction to informants:

None defined centrally by BSI staff.

5760 A Földön már több mint 5 milliárd ... él.

- 1 ember (e-k azonosak)
- 2 ember (e-k nem azonosak)

5770 A 3-nak a 6 duplája, a 2-nek a 12 ...

- 1 hat <> szorosa
- 2 hat-szorosa
- 3 haccorosa
- 4 hacszorosa

5780 A Közterületfenntartó Vállalat évente egyszer elviszi a fölösleges tárgyakat, kacatokat a házak elől, vagyis évente egyszer ...

- 1 lomtalanít (hosszú í)
- 2 lomtalanít (rövid í)

5790 A szülők a nagy szobában laknak, a gyerekek pedig a ...

- 1 kis <> szobában
- 2 kis-szobában
- 3 kisszobában
- 4 kiszobában

5800 Tegnap Jóska véletlenül lerántott egy tányért a kredencről, vigyázz, hogy te semmit ne ...

- 1 ránts le
- 2 ráncs le
- 3 rándzs le

5810 Milyen az az ember, akinek gyakran kell orvosságot szednie?
Milyen a gyakran orvosságot szedő ember?

- 1 beteges (e-k azonosak)
- 2 beteges (e-k nem azonosak)

5820 Léghkondicionálás nincs a helyiségben, de legalább forog egy ...

- 1 ventilátor (hosszú l)
- 2 ventilátor (rövid l)

5830 Nem az a durva ember, aki kapja a pofonokat, hanem az, aki ...

- 1 ad-ja
- 2 adgya
- 3 agyja
- 4 aggya

5840 Az idej Ki mit tud? versenyzőinek teljesítményét egy öttagú ... értékeli.

- 1 zsűri (hosszú ü)
- 2 zsüri (rövid ü)

5850 Az olyan vidéket, ahol sok a hegy, ... vidéknek hívják.

- 1 hegyes (e-k azonosak)
- 2 hegyes (e-k nem azonosak)

5860 Az átlátszó női harisnyát milyen harisnyának hívják?

- 1 nejlon
- 2 nájlon
- 3 nilon

5870 Mari nem jön föl ma hozzánk, de ti ugye, ... ?

- 1 följö(sz/tt)ök
- 2 feljö(sz/tt)ök

5880 Mari nem jön föl ma hozzánk, de ti, ugye ... ?

- 1 f(e/ö)ljösztok
- 2 f(e/ö)ljöttök

5890 Melyik az a szó, amelyiknek végé a jelentése, de k-val kezdődik?

- 1 klozet
- 2 klozett

5900 Mondja azt egyetlen szóval, hogy egy alkalommal

- 1 egy-szer
- 2 etyszer
- 3 etycer
- 4 eccer

5910 Mondja azt egyetlen szóval, hogy egy alkalommal

- 1 egyszer (e-k azonosak)
- 2 egyszer (e-k nem azonosak)

5920 Adj egy kést, amelyiknek nem tompa vége, hanem ...

- 1 hegyes (e-k azonosak)
- 2 hegyes (e-k nem azonosak)

5930 Én látom az összefüggéseket, de ő nem ...

- 1 lát-ja
- 2 láttya
- 3 látya

5940 Nagyon sok a versenytárs, vagyis nagy a ...

- 1 konkurrencia (rr)
- 2 konkurencia (r)

5950 Péter Jánosnál idősebb, tehát Jánosnak nem öccse, hanem ...

- 1 báty <> ja
- 2 báty-ja

3 bátya

5960 **Én nem kapok soha semmit. Te nem ...**

- 1 kapsz <> soha
- 2 kapsz soha
- 3 kap ssoha
- 4 kap soha

5970 **A vallástalan emberek egy része ateista, a vallásosak mind hisznek Istenben, tehát ...**

- 1 hívők (hosszú í)
- 2 hívők (rövid í)

5980 **A vallástalan emberek egy része ateista, a vallásosak mind hisznek Istenben, tehát ...**

- 1 hívők
- 2 hívőek

5990 **Ha azt akarom, hogy Kriszta lányom bontsa fel azt a levelet, azt mondom, Kriszta ... azt a levelet!**

- 1 bondzsd fel
- 2 bondzs fel
- 3 bonzs fel
- 4 bonzst fel
- 5 boncst fel
- 6 boncs fel
- 7 bons fel
- 8 boncsd fel
- 9 bonst fel

6000 **Van három alakzat. Az egyik olyan, mint egy háló, tehát hálószerű, a másik olyan, mint egy kristály, tehát kristályszerű, a harmadik olyan mint egy rács, tehát ...**

- 1 rács <> szerű
- 2 rács-szerű
- 3 rácszerű

4 ráccerű

6010 **Én nem kapok soha semmit. Te nem kapsz soha semmit. Ő ...**

- 1 Írd be a számlálót, (Note down the tape counter setting
- 2 és a válasz legyen (mark answer as 1)
- 3 1-es, ha a szöveg: (if the informant said)
- 4 ... kap soha ... (... kap soha ...)

6020 **Anna most már nem bosszantja Klárit, vagyis Anna mostanában békén ... Klárit**

- 1 hagy <> ja
- 2 hagy-ja
- 3 haggya
- 4 hagyja

6030 **Ha azt akarom, hogy Sanyi fiam a sok láda közül bontson fel egyet, azt mondom: Sanyi, ... egy ládát!**

- 1 boncs fel
- 2 bont-s fel

6040 **Mit csinál az, aki állandóan jobbra-balra néz?**

- 1 tekintget
- 2 tekinget

6050 **Laci öt óránál tovább sose marad nálunk. Legkésőbb negyed hatkor mindig ...**

- 1 elmegy
- 2 e:<l>megy

6060 **Hogy hívják azt az intézményt, ahová a három évnél fiatalabb gyerekeket viszik napközben a dolgozó szülők?**

- 1 bölcsöde (rövid ő)
- 2 bölcsőde (hosszú ő)

1 *The itemised data in sequence*

6070 Aki sokszor így csinál, arra azt mondjuk hogy állandóan ...

- 1 bólintgat
- 2 bólingat

6072 Vietnámban az amerikaiak vegyszerekkel pusztították el a fák leveleit, vagyis mit csináltak a fákkal?

- 1 lombtalanították
- 2 lomtalanították

6074 A gyerek egyszer már lerántotta a terítőt, vigyázz, legalább te ne ...

- 1 rándzsd le
- 2 rándzs le
- 3 ránzs le

1.16 Reading: "Hol van a fésű ..." (07)

Instruction to informants:

same as in section 1.4 on p. 18

1.16.1 The text of the passage

- Hol van a fésű? - kérdezte Kinga - sehol se találom. Lehet, hogy a bölcsődében hagytam? - Vegyél fel egy pulóvert! - mondta Laci - hűvös lesz a színházban, mert rossz a fűtés. Teljesen legatyásodott a színház, utoljára a háború utáni hónapokban voltunk ilyen szegények. A Pestről lejáró dramatrúgnak már útiköltséget is alig tudunk fizetni.

1.16.2 The list of items (07L, 07G)

6080 6310 **hol van**

- 1 hol van
- 2 ho:<l> van

6090 6320 **fésű**

- 1 fésű (hosszú ü)
- 2 fésü (rövid ü)

6100 6330 **se**

- 1 se
- 2 sem

6110 6340 **bölcsődében**

- 1 bölcsődében (hosszú ő)
- 2 bölcsödében (rövid ö)

6120 6350 **vegyél fel**

- 1 vegyél fel
- 2 vegyé<l> fel

6130 6360 **vegyél fel**

- 1 fel
- 2 föl

6140 6370 **hűvös**

- 1 hűvös (hosszú ü)
- 2 hüvös (rövid ü)

6150 6380 **színházban**

- 1 színházban (hosszú í)
- 2 szinházban (rövid í)

6160 6390 **színházban**

- 1 színházban
- 2 színházba

6170 6400 **mert**

- 1 mert
- 2 mer
- 3 me

6180 6410 **fűtés**

- 1 fűtés (hosszú ü)
- 2 fütés (rövid ü)

6190 6420 **fűtés**

- 1 fűtés
- 2 fűttés

6200 6430 **teljesen**

- 1 tel-jesen
- 2 tejjesen
- 3 tejesen

6210 6440 **színház**

- 1 színház (hosszú í)
- 2 színház (rövid i)

6220 6450 **utoljára**

- 1 utol-jára
- 2 utojjára
- 3 utojára

6230 6460 **utoljára**

- 1 utoljára (rövid o)
- 2 utóljára (hosszú ó)

6240 6470 **háború**

- 1 háború (hosszú ú)
- 2 háboru (rövid u)

6250 6480 **hónapokban**

- 1 hónapokban
- 2 hónapokba

6260 6490 **voltunk**

- 1 voltunk
- 2 vo:<l>tunk

6270 6500 **Pestről**

- 1 Pestről
- 2 Pesről

6280 6510 **Pestről**

- 1 Pestről (hosszú ő)
- 2 Pestről (rövid ö)

1 *The itemised data in sequence*

6290 6520 **útiköltséget**

- 1 útiköltséget (hosszú ú)
- 2 utiköltséget (rövid u)

6300 6530 **útiköltséget**

- 1 útikölt-séget
- 2 utikölcséget

1.17 Sentence completion (VL6)

Instruction to informants:

We have left out a word from the following sentences. Read the sentences one by one and find out which word is missing and then read out the full sentence. For example:

KÉTSZER ÖT AZ
'Twice five is

6540 Sok mindenre emlékszem, ... gyerekkoromban történt.

- 1 emlékszem
- 2 emlékszek

6550 Sok mindenre emlékszem, ... gyerekkoromban történt.

- 1 ami
- 2 amely

6560 Sok mindenre emlékszem, ... gyerekkoromban történt.

- 1 gyerekkoromban
- 2 gyerekkoromba

6570 A pék naphosszat süti a kenyeret, a postás naphosszat hordja a leveleket, a plakátragasztó pedig naphosszat ... a plakátokat.

- 1 postás (rövid o)
- 2 póstás (hosszú ó)

6580 A pék naphosszat süti a kenyeret, a postás naphosszat hordja a leveleket, a plakátragasztó pedig naphosszat ... a plakátokat.

- 1 hord-ja
- 2 hordgya
- 3 horgyja
- 4 horggya

6590 **A pék naphosszat süti a kenyeret, a postás naphosszat hordja a leveleket, a plakátragasztó pedig naphosszat ... a plakátokat.**

- 1 ragasztja
- 2 ragassza

6600 **Ez az, ... kerestem.**

- 1 amit
- 2 amelyet

6610 **Meg kell kérdezni, hogy Vera ... a lottót tegnap.**

- 1 kitöltötte-e
- 2 ki-e töltötte

6620 **Van valami ebben a dologban, ... nem világos.**

- 1 ebben
- 2 ebbe

6630 **Van valami ebben a dologban, ... nem világos.**

- 1 dologban
- 2 dologba

6640 **Van valami ebben a dologban, ... nem világos.**

- 1 ami
- 2 amely

6650 **Az a helyzet, hogy Éva mindig reggel nyolckor ... a boltot, és este hatkor zárja**

- 1 nyolckor
- 2 nyo:<1>ckor

6660 **Az a helyzet, hogy Éva mindig reggel nyolckor ... a boltot, és este hatkor zárja**

- 1 nyissa
- 2 nyitja

6670 Az a helyzet, hogy Éva mindig reggel nyolckor ... a boltot, és este hatkor zárja

- 1 boltot
- 2 bo:<l>tot

6680 Megérkeztek a könyvek, ... a múlt héten rendeltünk meg.

- 1 amiket
- 2 amelyeket

6690 Megérkeztek a könyvek, ... a múlt héten rendeltünk meg.

- 1 múlt (hosszú ú)
- 2 mult (rövid u)

6700 Megérkeztek a könyvek, ... a múlt héten rendeltünk meg.

- 1 múlt
- 2 mú<l>t

1.18 The reporter's test (RIP)

Instruction to informants:

Now imagine you are a radio reporter and are given the job of telling the listeners what I am doing. For example, I scratch my nose [field worker scratches his/her nose] and you say: "Now he is scratching his nose".

Instruction to field workers:

Switch on the light then switch it off. Open the window then close it. Take off your coat then hang it.

6710 A tm felgyújtja a lámpát

- 1 fel
- 2 föl

6720 A tm felgyújtja a lámpát (kapcsolja stb.=0 kivéve, ha javít:)

- 1 felgyújtja
- 2 felgyújcsa
- 3 feloltja
- 4 felolcsa

6730 A tm leoltja a lámpát (kapcsolja stb. = 0)

- 1 leoltja
- 2 leolcsa

6740 A tm kinyitja az ablakot (kitárja stb. = 0)

- 1 kinyitja
- 2 kinyissa

6750 A tm felakasztja a kabátját (ráteszi stb. = 0)

- 1 felakasztja
- 2 fölakasztja

6760 A tm felakasztja a kabátját (ráteszi stb. = 0)

1 felakasztja

2 felakassza

1.19 Demográfia (DEM)

Instruction to field workers:

Ask the informant the question "Do you know the word *demográfia*?".
Wait for the reply (yes or no) and note it down. Then hand over the
card.

1.19.1 Demográfia

6770 Melyik a helyes jelentése a *demográfia* szónak ? (Válaszok csak
emlékeztetők!)

- 1 minél több gyerek
- 2 statisztika
- 3 mindkettő

1.20 The staple remover test (KIS)

6780 Látott már ilyet ?

- 1 TM szó szerint mondja
- 01 TM nem szó szerint mondja

6790 Látott már ilyet?

- 1 Igen
- 2 Nem

6800 Mit gondol, mi ez?

- 1 TM szó szerint mondja
- 01

6810 Mit gondol, mi ez?

- 1 Nem tudom
- 01 Mond valamit, mégpedig:

6820 Bemutatom, mire való

- 1 TM szó szerint mondja
- 01

6830 Bemutatom, mire való.

- 1 TM bemutatta
- 01 Lej szerint TM nem mutatta be. A lej indoklása:

6840 Na, mi ez?

- 1 TM szó szerint mondja
- 01

6850 Na mi ez?

- 1 Nem tudom
- 01 KISZEDŐ-szerűt mond, pontosabban:
- 02 Egészen mást mond, éspedig:

1 *The itemised data in sequence*

6860 **Ezt a pirosat hogy hívják?**

- 1 TM szó szerint mondja
- 0

6870 **Ezt a pirosat hogy hívják?**

- 1 TŰZŐGÉP/FŰZŐGÉP
- 01 Egyéb, éspedig:

6880 **Ez a kicsike, ez mi?**

- 1 TM szó szerint mondja

6890 **Ez a kicsike, ez mi?**

- 1 Kapocs
- 2 Tűzőkapocs
- 01 Egyéb, éspedig

6900 **Na akkor ez mi?**

- 1 TM szó szerint mondja
- 2

6910 **Na akkor ez mi?**

- 01 Kapocskiszedő-szerűt mond
- 02 Mást mond, éspedig:

6920 **A TM az összes kérdést föltette**

- 1 Igen
- 2 Nem - a TM feledékeny volt
- 3 Nem - az AK előre ugrott

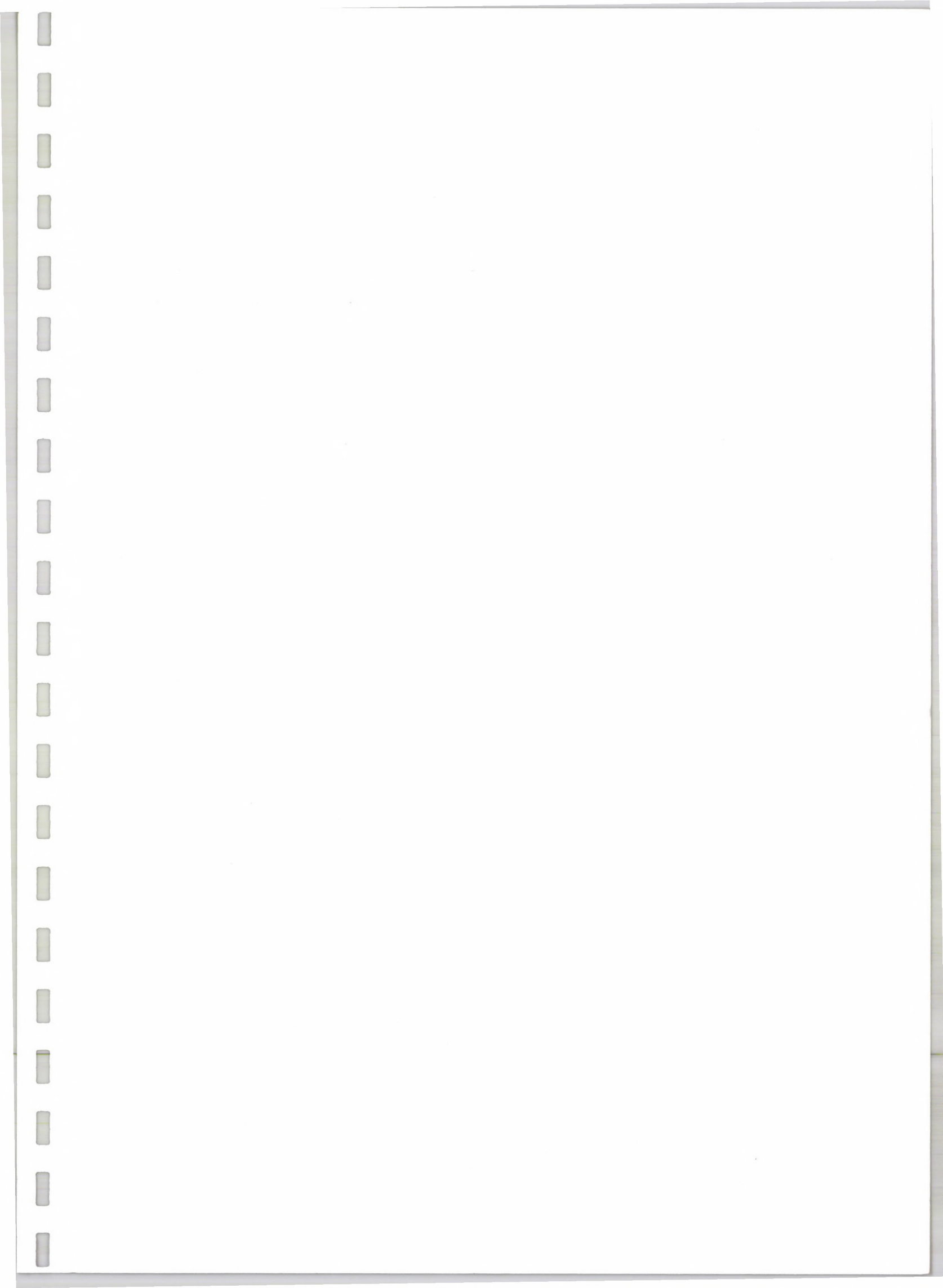
6930 **A TM az összes kérdést sorrendben tette föl**

- 1 Igen
- 01 Nem, éspedig:

6940 **További próbálkozás?**

1 TM a teljes teszt után megállt

01 A TM tovább próbálkozott, éspedig (pontos leírás):

2 The conversation modules

2.1 The use of conversation modules

A conversation module is a discussion of a series of questions revolving around a particular topic such as bringing up children, one's purpose in life etc. (see Labov 1984:33)

The Budapest Sociolinguistic Interview contains a whole repertoire of conversation modules from which field workers were trained to choose those that suited the informant's interest best. Some of the modules were obligatory to use and in some cases field workers were instructed to stick to the wording used to introduce the given modules.¹ The sequence of the modules was not set. Field workers were instructed to make natural flowing conversation. In particular, they were trained to use 'tangential shifts' in the topics, avoiding the impression that they were working their way down a list of particular topics. The interview usually opens with a warming up chat about the informant's background, then proceeds to a series of card based tasks sprinkled with conversations, if necessary, for relaxation. After all the tasks are completed, the interview ends with guided conversation. The overall length of the quided conversations was required to be at least thirty minutes.

2.2 Personal background (BIO)

All the questions below were obligatory to raise:

1. Where were you born? Have you lived here throughout your life? (If not, where did you live and how long?)
2. Where were your parents born? Did they always live there? If not, where else and how long?
3. Where was your spouse born? Did s/he always live there? If not, where else and how long?
4. What's your occupation? Have you always had this job? If not, what else and when?

¹In the list of modules that follow obligatory modules will be marked with an O, while the mark xx will be used to indicate modules where the introduction had to be given verbatim.

5. Your parents' occupation? If too numerous to list, when did they have what job?
6. Where exactly are we now? What's your address? (The question is used to elicit data for the *nyolc kerület – nyolcadik kerület* 'eight district – eighth district' variation). If the interview takes place in a multifloor building the particular floor must also be asked to elicit data for the *öt emelet – ötödik emelet* 'five floor – fifth floor' variable.

Instruction to field workers:

If it turns out that the informant is an in-migrant, a commuter or has lived in the countryside for an extended period, the language module must be administered with particular care.

2.3 Games (JÁT)

1. What was your favourite game in your childhood? How can one play that? What were the rules?
2. What do children play these days?
3. Can you recall a nursery rhyme?
4. Do you play any games these days? Do you play cards, parlour games, chess?

2.4 Childhood (GYE)

What was your childhood like?

2.5 Fights, scuffles (VER)

1. As a child, you must have had a brawl sometimes. Can you recall a case when you had to fight for something?
2. Did you ever hit a man/woman? Why?
3. Do girls fight over here?
4. What is a fair fight and what is a mean one?
5. Have you ever been beaten up unjustly? What happened?
6. Have you ever beaten up somebody unjustly? What happened?

2.6 Dating (SZE)

1. How did you used to date in your days? How do you do it nowadays?
2. How do youngsters these days court? Do they court at all?

2.7 Marriage (HÁZ)

1. How did you meet your spouse?
2. How did you get married?
3. What was the wedding like?
4. What makes a good marriage?
5. Why do you think so many couples get divorced nowadays?

2.8 Danger of death (HAL) XX

Was there ever a moment in your life when it seemed that your life was in serious danger or that you might be seriously injured? When you thought "That's it. Curtains".

[If yes] What happened?

2.9 Fear (FÉL)

Surely, there were incidents in your life where something or somebody must have frightened you. What happened?

2.10 Dreams (ÁLM)

1. Can you recall a nice dream you had?
2. And a nightmare?

2.11 Family (CSA)

1. Tell me about your family.
2. And what about the family you were born in?

2.12 Religion (VAL) XX

When were you last asked what religion you had? What did you say? Is it important that somebody is religious or not? Why?

2.13 Friendship (BAR)

1. Tell me about your friends.
2. What makes a good friendship?
3. What makes a friendship go bad?
4. Has it ever happened that a good friend of yours turned out to be not so?

2.14 Street crime (BÚN)

1. Public security is continually worsening. What do you think is the reason for this?
2. What would you do if you were the police?
3. There are no brothels in Hungary but there is prostitution on the street and in hotels. Is this all right? Why?

2.15 School (ISK)

1. Did you like school when you were a child? Why?
2. Many people say that kids don't learn even to read and write at school these days. Earlier they used to. Why?

2.16 Jobs, employment (MUN) XX

1. A lot of companies go bust nowadays. The bankruptcy is caused by the bad managers, yet it is the workers who get the sack. Is this right?
2. Women are often paid less in the same position doing the same job as men. Why is this so?

2.17 Abortion (ABO) XX

In Czechoslovakia women need no permit to have an abortion if they do not want to have a child. In Hungary, this is subject to a licence, therefore a woman can't freely decide whether to have a child or not. Which solution do you sympathise with, the Czechoslovakian or the Hungarian? Why?

2.18 Nuclear plants (ATO)

Are nuclear plants needed? Why?

2.19 Leisure time (SZI) XX

1. How much leisure time do you have?
2. What do you do in your free time?
3. Ten years ago did you have less free time or more?
4. What did you do then?

2.20 Jokes (HUM)

Do you like jokes? (If yes) Can you tell one you heard recently and think it's good?

Alternatively: Please tell me the joke that you consider the best you ever heard.

2.21 Ethnic minorities (ETN) XX

1. Very many people think that the Gipsies are doing too well in Hungary. Are they right?
2. Suppose you are to hire unskilled labourers and of the two candidates, who have equal qualifications, one is a Gipsy the other is Swabian, which one would you take on?
3. Do you know what CMÖ stands for? (If the answer is "no": *Cigánymentes övezet* 'Gipsy-free area'.) This abbreviation is often sprayed on bridges or walls of houses in Budapest, e.g. on Highway 3 there is a large graffiti. What do you think of this?

2.22 Language (NYE)

1. Did your teachers at school consider nice Hungarian speech important?
2. What rules did they stress often?
3. (For in-migrants or commuters) When you moved/started commuting to Budapest did you get comments about your accent from locals? What did they say? Were they right? Why?
4. Where do people speak nice Hungarian? Why?
5. (For informants who lived in the country for a long stretch of time) When you lived in the country² did you get comments from locals like “you speak in a funny way”? Once a schoolgirl from Budapest moved to Debrecen and her classmates told her she was putting on airs. Has anything like this happened to you? What exactly?
6. What’s the language used in Budapest like? And that of the countryside?
7. xx Who do you think speak nice Hungarian of the following people?
 - leading politicians
 - elementary school teachers
 - shop assistants
 - teenagers
 - radio and television announcers
 - priests
8. (For in-migrants/commuters): Do you know words that you brought from home and locals here don’t know or have learnt from you? Can you tell me some?
9. xx Has it ever happened that you were addressed with the formal/informal term of address (*te* vs. *maga*) and this was not right? What happened? Why was this not right?
10. Have you got any book on language or linguistics?
11. Have you got any dictionary? Bilingual dictionary? Which one? Do you use/read them?
12. Do you listen to or watch the programmes on language cultivation on the radio and television?

²Field workers must find out where they lived.

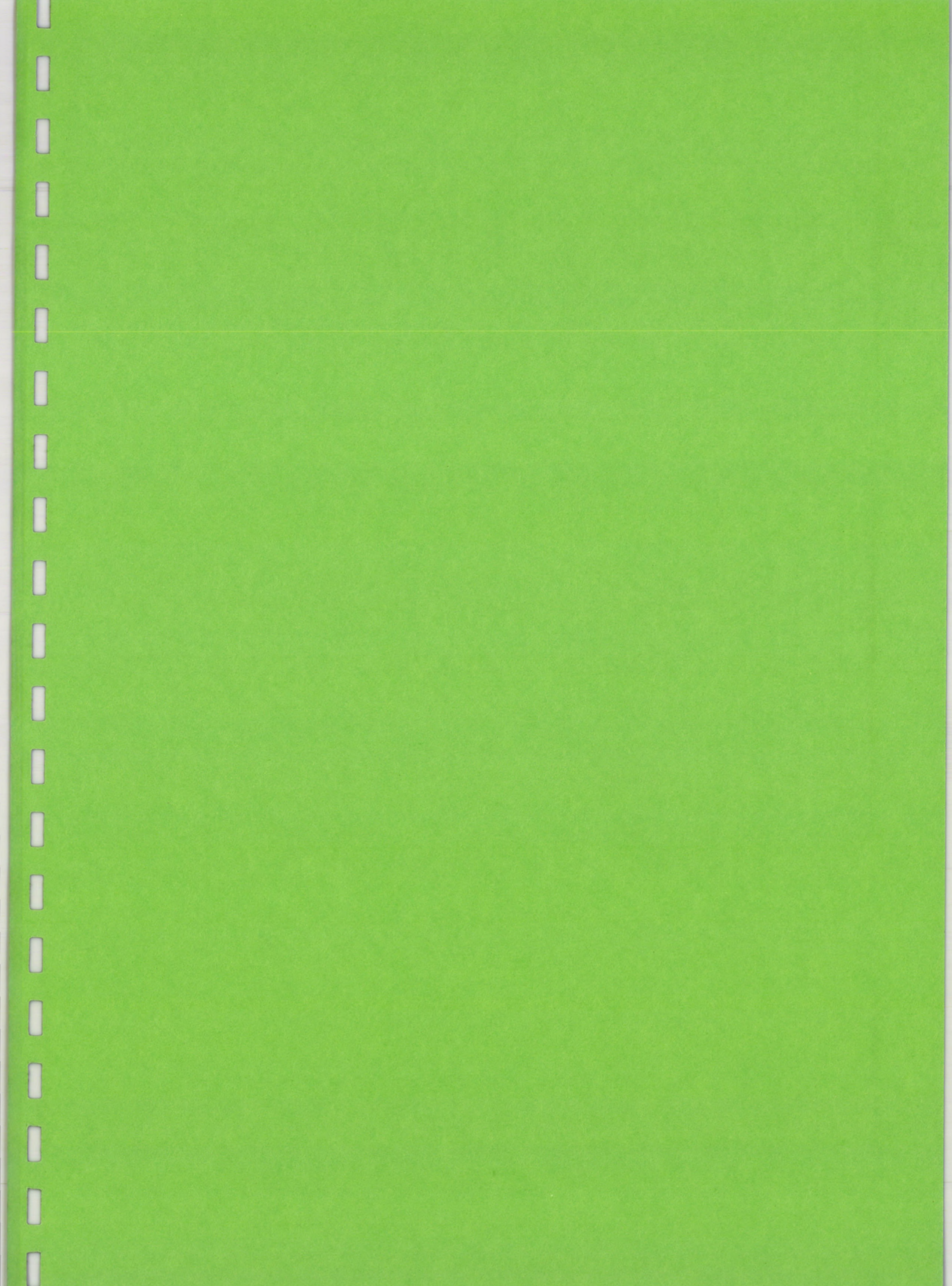
2.23 Informant's choice

Is there anything that I have not asked you about but you would have liked to talk about?

References

Labov, William. 1984. Field Methods of the Project on Linguistic Change and Variation. In: Baugh, John and Joel Sherzer, eds., *Language in Use: Readings in Sociolinguistics*, 28-53. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.

Working Papers in Hungarian Sociolinguistics

- No. 1: Pintzuk, Susan; Miklós Kontra; Klára Sándor; Anna Borbély. *The effect of the typewriter on Hungarian reading style*. September 1995.
- No. 2: Kontra, Miklós & Tamás Váradi. *The Budapest Sociolinguistic Interview: Version 3*. December 1997.
- No. 3: Váradi, Tamás. *From cards to computer files: Processing the data of The Budapest Sociolinguistic Interview*. January 1998.
- No. 4: Váradi, Tamás. *Manual of The Budapest Sociolinguistic Interview data*. February 1998.